VEILIGHEIDSREGIO
IJsselland

Samen werken aan veiligheid

Veiligheidsregio IJsselland
Postbus 1453
8001 BL Zwolle

Datum:	25 maart 2022, Zwolle
Informant:	Cathelijne Koppert; communicatieadviseur ROT Oekraïne
Nummer:	06 11369339
Onderwerp:	Raadsbrief bestuurlijk afstemmingsoverleg Oekraïne 23 maart 2022

Geachte leden van de Raad,

De oorlog in de Oekraïne duurt helaas onverminderd voort. De indringende beelden van ontredderde mensen staan inmiddels allemaal scherp en onuitwisbaar op ieders netvlies. Het aantal mensen dat Oekraïne is ontvlucht nadert de 3,5 miljoen. De enorme groep vluchtelingen bestaat voor 90 procent uit vrouwen en kinderen. De vluchtelingen verspreiden zicht steeds meer over Europa.

De opdracht om ons met een gecoördineerde aanpak vluchtelingenopvang samen in te spannen voor een humane vluchtelingenopvang voor de korte én langere termijn geldt dan ook meer dan ooit.

Vluchtelingenopvang: fase 1, 2 en 3

Eerste 1000 plekken beschikbaar: fase 1

Op dit moment hebben wij de eerste 1000 opvangplekken beschikbaar kunnen stellen. Circa 600 vluchtelingen uit de Oekraïne maken daar nu gebruik van. Het merendeel van hen wordt nu opgevangen in de gemeentelijke locaties in Ommen en Olst-Wijhe/Raalte. De locatie in Olst-Wijhe/Raalte (Summercamp) zal vanaf volgende week vrijwel geheel sluiten. Voor de vluchtelingen die hier nu verblijven wordt een nieuw lange termijn onderkomen gezocht, onder andere in Deventer, Zwolle en Raalte. Bij de verdeling wordt gekeken naar een goede match met de nieuwe locatie op basis van onder andere leeftijd en zorgbehoefte.

Hoogwaardige, lange termijn locaties: fase 2

We zien dat gemeenten, maatschappelijke organisaties, bedrijven en inwoners alles op alles zetten om nog eens 1000 plekken (in totaal dus 2.000 plekken in VRIJ) te realiseren. Hiermee dragen we vanuit onze regio bij aan de 50.000 plekken die er in Nederland moeten komen. Het streven is om op zoek te gaan naar zoveel mogelijk hoogwaardige en langere termijn locaties (minimaal 6 maanden tot 2 jaar). Hiermee hopen we de vluchtelingen die huis en haard hebben moeten verlaten, enig comfort, rust en veiligheid te bieden. We richten

ons op panden als kantoren en hotels. Wij denken de gevraagde plekken met de beschikbaarheid van vrijstaande gebouwen, financiële middelen van het Rijk en vele helpende handen uit de lokale gemeenschappen op korte termijn te kunnen realiseren.

Rijksaanpak: fase 3
De opdracht van het Rijk om zo snel mogelijk 50.000 opvangplekken te realiseren (fase 2) is nu dus uitgezet en wordt opgepakt. Er wordt op Rijksniveau al nagedacht over fase 3: What if? Hiervoor wordt onder meer tijdelijke noodwetgeving voorbereid. Deze kan geactiveerd worden wanneer de situatie nog urgenter wordt. In deze noodwetgeving worden bijvoorbeeld enkele tijdelijke bevoegdheden voor burgemeesters uitgewerkt. Voor de opvang van grote aantallen vluchtelingen wordt nagedacht over een Rijksbreed-programma. Onderdeel hiervan worden waarschijnlijk ook grote landelijke opvanglocaties Het betreft complexe en gevoelige materie, waar ook de Tweede Kamer nog iets van moet vinden.

Programmaorganisatie Vluchtelingen
De crisisorganisatie Oekraïne op landelijk, regionaal en lokaal niveau krijgt steeds meer vorm. Belangrijke ontwikkeling in onze veiligheidsregio is dat de opvang van vluchtelingen is ondergebracht in een programmaorganisatie. Hiermee komt er regionale regie op het vinden van voldoende opvanglocaties en thema's als registratie, onderwijs, zorg, personeel, communicatie en financiën.

Veiligheidsberaad
In het Veiligheidsberaad van 21 maart is gesproken over twee onderwerpen: de opvang van de Oekraïense vluchtelingen, maar ook het vraagstuk extra opvangcapaciteit COA. Het beraad heeft wat beide onderwerpen betreft aangedrongen op aanvullende wetgeving en handelingsperspectief voor burgemeesters.

Raakvlakken asielstroom
Zowel in het veiligheidsberaad als het BAO van deze week was een vertegenwoordiger van het COA aanwezig om de raakvlakken met de reguliere asielstroom te duiden. In beide overleggen heeft het COA heel dringend verzocht vooral ook te voldoen aan de afspraken die zijn gemaakt over de opvang van overige vluchtelingen. Er dreigen ernstige tekorten op hele korte en lange termijn. Ter Apel luidt de noodklok. Gevreesd wordt dat er straks mensen op straat moeten slapen. Voor 1 april moet er landelijk nog plek worden gezocht voor 1500 vluchtelingen en dit aantal loopt de komende maanden verder op. Daarnaast zoeken nog 50 AMV'ers dringend een onderkomen. Het Rijk werkt aan een Noodwet en ondertussen wordt regio's dringend (nog niet dwingend) verzocht te doen wat humaan gezien nodig is. Voor VRIJ geldt dat er per 1 juli een opgave ligt om in 200 plekken te voorzien. Het programma vluchtelingen houdt nauw contact met het COA om niet in elkaars vaarwater te komen als het gaat om het vinden van locaties. Het gesprek in het BAO is vooral gevoerd over behoud/verlies van draagvlak onder inwoners voor opvang Oekraïners en hoe hiermee om te gaan versus het urgente vraagstuk om voor beide groepen vluchtelingen een onderkomen te vinden. Dit onderwerp blijft een punt van aandacht voor het BAO.

Overige thema's BAO
De vluchtelingenstroom is het bestuurlijke thema waar nu de meeste aandacht naar uitgaat. Voor de andere vijf bestuurlijke thema's die zijn genoemd als aandachtspunt voor het BAO Oekraïne (sociaal maatschappelijke onrust, nucleaire dreiging, cyber/ digitale verstoring,

uitval nuts/vitaal en (zichtbare) militaire verplaatsingen), geldt voor dit moment geen rode vlag. Natuurlijk wordt hier wel dagelijks intensief op gemonitord.

Communicatie

Sentiment in de samenleving

Het is opvallend hoe onveranderd positief betrokken inwoners, organisaties en bedrijven in onze regio zijn bij de opvang van de Oekraïners. Uit verschillende inloopbijeenkomsten, overleggen, acties en social media monitoring blijkt dat het sentiment overwegend positief is. Wat wel opvalt is dat er meer berichtgeving komt over relatie met de reguliere asielopvang. Strekking: Hoe verhoudt zich dit met elkaar? Waarom ontvangen we Oekraïners wel met open armen en andere vluchtelingen niet? Hoe komt het dat er nu wel opvang te vinden is voor deze vluchtelingen?
Daarnaast ook berichten van Nederlanders die zich afvragen waarom Oekraïners wel van alles krijgen terwijl zij elke maand moeite hebben de eindjes aan elkaar te knopen.
Nog niet echt terug te vinden in de social media, maar waar wel signalen over worden gehoord zijn de cultuurverschillen tussen Oekraïners en Nederlanders en de wrijving die daardoor ontstaat of kan ontstaan.

Communicatieproducten

Voor communicatie over voortgang locaties en spreiding is al een woordvoeringslijn beschikbaar. Afgesproken is dat de gemeenten zelf communiceren over hun eigen locaties en dat de veiligheidsregio communiceert over het totaal aantal gerealiseerde locaties en grote verplaatsingen. Na het BAO van 23 maart heeft VRIJ hierover al een persbericht verstuurd.

Tot slot

De ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Voorlopig blijven wij u, mede op verzoek van uw burgemeester, met deze raadsbrief informeren.

Met vriendelijke groet,

Drs. P.H. Snijders,
voorzitter Veiligheidsregio IJsselland